

Betænkning afgivet af Ligestillingsudvalget den 19. maj 2021

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om at give børn og unge under 18 år mulighed for juridisk kønsskifte

[af Pernille Skipper (EL) m.fl.]

1. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, V, DF, KF, NB og LA) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse*.

Et *mindretal* i udvalget (SF, RV, EL og Sikandar Siddique (UFG)) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Alternativet, Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Si-umut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssagens afgivelse ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

2. Politiske bemærkninger

Socialdemokratiet

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget mener, at alle mennesker skal have mulighed for at være dem, de er, og for at leve i overensstemmelse med deres kønsidentitet. Det er afgørende for den enkeltes trivsel og livskvalitet. Ændringen af juridisk køn skal være en almindelig og ukontroversiel beslutning placeret hos individet og familien. Lovgivningen kan være med til at ændre kulturen og fremme accepten i samfundet. S ønsker derfor, at der lovgives positivt om retten til juridisk kønsskifte.

S noterer sig, at et stort flertal i Det Etske Råd bakker op om initiativet, og noterer sig samtidig, at regeringen forventer, at lovforslaget om juridisk kønsskifte for børn og unge kan vedtages i forbindelse med lovprogrammet 2021-22. S ser frem til en grundig lovproces med en bred høring, hvor også spørgsmålet om den nedre grænse for juridisk kønsskifte skal belyses.

Socialdemokratiet kan på den baggrund ikke støtte beslutningsforslaget.

Venstre

Venstres medlemmer af udvalget ønsker at hjælpe og imødekomme de børn og unge, der virkelig dybtfølt har et ønske om at skifte køn, men samtidig vil V generelt også gerne beskytte børnene, så de ikke tager forhastede beslutninger. Derfor har V den holdning, at børn og unge mellem 15 og 17 år kan få juridisk kønsskifte, hvis deres forældre giver samtykke til det. Grænsen på 15 år er valgt, da det også er grænsen for samtykke i forbindelse med behandling i sundhedsvæsenet, hvor man selv har en ret stor medbestemmelse som 15-årig. V stemmer imod beslutningsforslaget.

Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten

SF's og Enhedslistens medlemmer af udvalget bemærker, at forslaget om at fjerne aldersgrænsen for juridisk kønsskifte var en del af regeringens udspil i forbindelse med Copenhagen Pride-ugen 2020. SF og EL mener, at fjernelse af aldersgrænsen for juridisk kønsskifte er vigtigt for at sikre transpersoners mentale sundhed, særlig for børn og unge. SF og EL noterer sig, at erfaringerne fra lande, hvor det er muligt for børn og unge at ændre markeringen af køn i offentlige registre, er positive i forhold til at forbedre børns og unges trivsel. Partierne mener desuden, at det er afgørende, at vi som samfund anerkender og respekterer transpersoners ret til selv at træffe beslutninger om egne livssituationer frem for at hindre børn og unge adgang til en administrativ procedure, der vil skabe reelle forbedringer i deres liv. SF og EL støtter beslutningsforslaget.

Det Konservative Folkeparti

Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget har fuld respekt og forståelse for de mennesker, der vælger at gennemgå den forandring, det er at skifte køn. Men det er en sag for voksne, ikke for børn. Børn skal skånes for de kønspolitiske definitioner, vi hele tiden sætter op og diskuterer som voksne.

De skal ikke stilles over for identitetspolitiske spørgsmål og tage stilling til »hvem er jeg?«. Børn skal have lov til at være børn og lege og eksperimentere med kønnene, uden at det behøver blive definerende for, hvem de er. Lad dem nu bare være børn.

Et juridisk kønsskifte for børn er en superliberalistisk tilgang til, hvad mennesker er, og hvordan vores samfund skal indrettes: at man helt frit svævende uden bånd eller forudsætninger kan bestemme, hvem man ønsker at være.

Vi står midt i en brydningstid. KF ser det som et værdiskred, der går i retning mod det kønsneutrale samfund, hvor kønnene udviskes. Det er KF en stærk modstander af. Køn er vigtigt, og det er en væsentlig identifikationsfaktor – særlig for børn.

Det Ethiske Råds anbefaling om en aldersgrænse på 10 år begrundes bl.a. med, at det er den alder, hvor puberteten starter. KF må bare sige, at lige præcis derfor skal det ikke være tilladt at skifte køn i den alder.

KF tror ikke, at der er nogen, der er i tvivl om, hvilken massiv udvikling vi alle gennemgår, når vi rammer puberteten. På relativt få år skal vi prøve en masse af. Vi vokser både fysisk og psykisk, og vigtigst af alt lærer vi en masse om os selv.

Men hvem ved, hvordan man som ung har det, når man er 15 år? Måske har man det helt anderledes, end dengang man var 10 år. Måske har man fundet sig bedre tilpas i sit biologiske køn. Og har ændringen i cpr-nummeret så ikke skabt mere forvirring end afklaring?

Tvivl vil altid være en del af livet, men det er ikke det samme, som at man altid skal handle instinktivt på

den. Pointen er, at tid kan gøre beslutninger mere velovervejede. Derfor er der ingen grund til at fremskynde så stor en beslutning, som det er at skifte køn – slet ikke, når man kun er 6 år.

Vi risikerer, at nogle børn kommer til at træffe en forkert beslutning, som de ikke kan gennemskue konsekvensen af, hvis vi sænker aldersgrænsen for juridisk kønsskifte helt ned til 6 år. Det vil være en misforstået heltegerning at lade børn skifte cpr-nummer i så skrøbelig en fase af livet.

KF kan derfor ikke støtte beslutningsforslaget.

3. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 2. marts 2021 og og blev herefter henvist direkte til behandling i Ligestillingsudvalget.

Oversigt over beslutningsforslagets sagsforløb og dokumenter

Beslutningsforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under beslutningsforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 2 møder.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 1 bilag på beslutningsforslaget.

Karin Gaardsted (S) Birgitte Vind (S) nfm. Lars Aslan Rasmussen (S) Camilla Fabricius (S) Daniel Toft Jakobsen (S)

Julie Skovsby (S) Kasper Sand Kjær (S) Tanja Larsson (S) Rasmus Horn Langhoff (S) Katrine Robsøe (RV)

Samira Nawa (RV) Astrid Carøe (SF) Halime Oguz (SF) Pernille Skipper (EL) Rosa Lund (EL) Sikandar Siddique (UFG)

Heidi Bank (V) fmd. Fatma Øktem (V) Jane Heitmann (V) Karen Ellemann (V) Eva Kjer Hansen (V) Morten Dahlin (V)

Liselott Blixt (DF) Karina Adsbøl (DF) Mette Hjermind Dencker (DF) Birgitte Bergman (KF) Mona Juul (KF)

Lars Boje Mathiesen (NB) Alex Vanopslagh (LA)

Alternativet, Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	49	Liberal Alliance (LA)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	39	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	16	Kristendemokraterne (KD)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	14	Siumut (SIU)	1
Enhedslisten (EL)	13	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Nye Borgerlige (NB)	4	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	7